

УДК: 378.14:001.89:371

DOI 10.18372/2786-5487.1.16606

Білоус Олена Анатоліївна 

кандидат фізико-математичних наук, доцент,
Сумський державний університет,
м. Суми, Україна

Говорун Тетяна Павлівна 

кандидат фізико-математичних наук, доцент,
Сумський державний університет,
м. Суми, Україна

Берладір Христина Володимирівна 

кандидат технічних наук, старший викладач,
Сумський державний університет,
м. Суми, Україна

ДЕБЮТ ПЕРШОКУРСНИКІВ У НАУЦІ – СТУДЕНТСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

Анотація. В роботі представлені основні переваги у розвитку особистості та формуванні майбутнього фахівця, які надає участь у науковій конференції студентам молодших курсів Сумського державного університету та учням старших класів. Висвітлені особливості етапів роботи під час проведення досліджень, підготовки доповіді, участі у конференції та інше.

Ключові слова: Студентська конференція, професійні компетенції, наукова доповідь, пізнавальна діяльність.

Abstract. The paper presents the main advantages in the development of personality and formation of the future specialist, which provides participation in the scientific conference to junior students of Sumy State University and high school students. The peculiarities of the stages of work during the research, preparation of the report, participation in the conference, etc. are highlighted.

Keywords: *Student conference, professional competencies, scientific report, cognitive activity.*

Щорічно у Сумському державному університеті проводиться наукова конференція для студентів молодших курсів та школярів старших класів «Перший крок в науку». У рамках цієї конференції працюють декілька секцій, серед яких «Математика. Математична фізика. Комп'ютерні науки» і «Нанотехнології. Тонкі плівки. Матеріалознавство» (сайт конференції: <https://studconf.sumdu.edu.ua>). Такий захід – відмінна платформа для розвитку та реалізації ідей студентів молодших курсів та школярів у світі науки, яка допоможе їм не лише у формуванні правильного уявлення про основи та канони будь-якого наукового дослідження, а й надасть допомогу у написанні перших власних наукових праць, розширить професійні знання з обраної або майбутньої спеціальності.

Педагогічною наукою давно відзначено те, що студентська конференція є важливим етапом дослідницької діяльності студентів [1-3]. Такий захід активізує творчі здібності та стимулює мотивацію до вивчення професійних дисциплін. У процесі підготовки та участі в роботі конференції у студентів формуються навички цілеспрямованого спостереження, постановки експерименту, опису досліджень, представлення результатів роботи та аргументації висновків. Під час роботи у рамках конференції вони проходять весь шлях дослідницької діяльності – від визначення проблеми до захисту отриманих результатів.

За основу роботи студентів над обраною темою дослідження та доповіді стає пізнавальна активність. Пізнавальна активність постає як метод отримання нових знань з невивчених раніше тем або розділів, а саме дозволяє досліджувати, вивчати, виявляти такі питання, що відповідає особистим інтересам студента [4]. Пізнавальна активність дає можливість студенту заглибитись у свої знання, вивчити цікаве питання глибоко індивідуально або під керівництвом керівника проекту. Необхідно відзначити, що конференції

неспроможні повністю замінити самостійну наукову роботу, але можуть доповнити цю діяльність студентів. Наукові конференції корисні тим, що дозволяють ділитися досвідом, спілкуватися на наукові теми студентам між собою, та все це у неформальній обстановці, що, безперечно, впливає на якість наукового процесу.

Наукова конференція дозволяє студентам та учням ознайомитися з актуальними проблемами науки в рамках обраного напрямку досліджень. При розгляді теоретичної та практичної частини дослідницької роботи студент може звернутися до наукового керівника проєкту, або до викладача відповідної дисципліни за консультацією чи поясненням складного питання. Тому, конференції допомагають не лише ознайомитись з відомими відкриттями, а також прийти до своїх відкриттів, переконатися в їх правильності та отримати і закріпити професійні навички та знання. Крім цього, кожен учасник конференції вчиться виступати перед публікою, розвиває нові якості, у тому числі якості оратора, лідера і майбутнього спеціаліста.

Участь у конференціях дозволяє розвивати особисті та професійні якості, що надалі стануть у нагоді в роботі. Деякі роботодавці цінують наявність подібного досвіду як участь у конференціях, тому що вважають цей досвід корисним та необхідним для формування професіоналізму [5]. Участь у наукових конференціях сприяє знайомству з цікавими людьми та потенційними роботодавцями. Участь у наукових студентських конференціях допоможе:

- вибудувати та грамотно викладати свої думки;
- навчитися використовувати науковий стиль у своїх роботах;
- навчитися самостійно обробляти інформацію та готувати презентацію;
- впевнено відповідати на запитання та навчитися наполягти на своєму;
- навчитися не боятися публічних виступів;
- збагатити свій досвід та знання;
- переконатися у правильному напрямку навчання;
- придбати нових знайомих та однодумців.

Участь у таких заходах, безперечно, може дати хороші плоди, розвинути потрібні якості та дати поштовх до особистісного зростання. І що не менш важливо, студент, який веде активну наукову діяльність, який не боїться дискутувати на хвилюючі теми та неодноразово «тримав удар» на виступах, найчастіше потрапляє у поле зору майбутніх роботодавців. Для більшості студентів участь у науковій конференції – перший досвід дослідницької діяльності.

Для того, щоб участь у роботі конференції студентів була більш ефективною, необхідно, щоб всі теми досліджень були не тільки актуальними на даний час, але ще й практично орієнтованими. Дослідження обов'язково повинні мати елементи новизни, містити поглиблене вивчення аналізованого питання. Теми, обрані учасниками конференції, мають бути досліджені та вивчені за час підготовки до наукового заходу. У проведених дослідженнях повинні бути зроблені конкретні висновки щодо проблематики питання. Цінною буде творчість, інтелектуальна продуктивність, генерація нових ідей студентами.

Обов'язковим елементом кожної дослідницької роботи має бути практична частина, заснована на дослідженнях автора. Усі конкурсанти повинні продемонструвати практичну частину своєї роботи, представити самостійність у вивченні досліджуваного питання. Участь у конференції для студентів – це добрий урок громадського виступу, де вони відточують свою майстерність висловлювати думки. Таки публічні виступи розвивають впевненість та підвищують самооцінку. Досвід організації конференції показав, що в результаті роботи над дослідницьким проектом, підготовки до конференції у студентів та учнів спостерігається формування та розвиток дослідницького характеру, що дає можливість правильно та глибоко вивчати та готувати в подальшому курсові та бакалаврські роботи до публічного захисту, правильно і грамотно ставити перед собою проблемні питання, знаходити шляхи їх вирішення, впроваджувати запропоновані ідеї у практику, робити аргументовані висновки. Крім того, у студентів спостерігається підвищення

впевненості в результаті зниження страху невдачі у власній діяльності, підвищення інтересу до змісту навчального предмета, а також формування цілого низки універсальних навчальних дій дослідницького характеру. Таким чином, можна зробити висновок, що мета проведення конференції для студентів молодших курсів та школярів старших класів у Сумському державному університеті полягає в наступному:

- стимулювання інтересу студентів та учнів до вивчення та дослідження актуальних проблем у різних галузях знань та життєдіяльності;
- підвищення престижу та популяризація наукових знань та інтелектуально-творчої діяльності серед студентів;
- виявлення, підтримка творчих та талановитих студентів;
- формування передумов до соціальної адаптації студентів, розвиток у них комунікативних навичок;
- обмін досвідом на користь подальшого підвищення рівня проектної та дослідницької діяльності;
- створення електронної колекції творчих робіт студентів, яку можна використовувати у навчальному процесі;
- виявлення та заохочення викладачів, які ведуть навчально-дослідницьку роботу із студентами.

Список використаних джерел

1. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
2. Білоус О.А., Кравченко Ю.А. Студентська наукова конференція як форма організації дослідницької роботи // Актуальні питання природничо-математичної освіти. – 2014. – № 4. – С. 51-55.
3. Основи наукових досліджень: Навч. посібник / Г.С. Цехмістрова. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 240 с.

4. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента: Навч. посібник / Я.Я. Чорненький, Н.В. Чорненька, С.Б. Рибак та ін. – К.: ВД «Професіонал», 2006. – 208 с.

5. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2002. – 295 с.